

Simon Tamás professzor emlékére (1937-2020)

Simon Tamás professzor megszületése pillanatában már ki volt jelölve az orvosi pályára, ugyanis édesanyja dr. Lapu Irén gyermekorvos és édesapja dr. Simon Sándor orvos, farmakológus, egyetemi magántanár gyermekeként látott napvilágot 1937. november 7-én. Ugyan vegyipari technikumban végzett 1956-ban, de egyértelmű volt, hogy az orvosi egyetemre megy, tanulmányait 1963-ban fejezte be. A BOTE, majd új néven SOTE Egészségügyi Szervezési Intézetébe került, végig járva a teljes ívet az egyetemi ranglétrán. Pályája során végig itt dolgozott, az intézménynek csak a neve változott Társadalomorvostan és Orvostörténeti Intézetre 1984-ben, amelynek vezetője Schultheisz Emil professzor, az akkor lelépő egészségügyminiszter lett. Simon Tamás ekkor már docens, gyerekorvos, és társadalomorvosi szakvizsgával, kandidátusi (PhD) fokozattal elkötelezett élharcosa az egészségnevelésnek. Édesanyja munkássága és cikkei - pl. „Óvjuk meg gyermekünk egészségét,” - vagy édesapja kutatásai - pl. „pharmakológiai vizsgálatok alkoholos vizeletkivonatokkal” - által méltó példát kapott az ifjúság egészségvédelmére, a dohány-, alkohol- és drogfogyasztás megelőzésére. 1989-ben kerültem az Intézetbe az Ő segítségével, ekkor kezdtünk el közösen tevékenykedni a HIV/AIDS pandémia megelőzésében. Ketten alapítottuk a Szex Edukációs Alapítványt, majd elindította az Ifjúsági Kortárs Oktató mozgalmat és meghonosította a Kortársoktatást. Önkéntesei közül többen ma már részben egyetemünk kutató professzorai, vagy az egészségügy vezető egyéniségei.

Remek oktató volt, didaktikailag érthető, világos megfogalmazásban adta át tudásanyagát. Szinte minden témában ismert volt tájékozottsága és olvasottsága, mindenhez érdemben hozzá tudott szólni, ismerte a legújabb eredményeket. Ezt az egyetemi szobája is bizonyította, a könyv és újsághalmok látszólag rendezetlenségében gyors, határozott egyszerűséggel találta meg a szóban forgó irodalmat olvasásra átnyújtva.

Szeretett oktatni, az Egyetem több karán is előadott, szorgalmazta, szervezte a Testnevelési és Sporttudományi Karon az Egészségtan tanári szakot dr. Mohácsy Lajossal. A Nyugat-magyarországi Egyetem Közgazdaságtudományi Karán az Orvosi- és Egészségügyi Menedzser Szak előadója volt az epidemiológia és az egészségügyi etika tantárgyaknak. A Debreceni Népegészségügyi Iskola megalakulásától meghirdetett kurzusa volt Gyermek- és Ifjúság Egészségtan témában. A Társadalomorvosi Szakvizsga Bizottság vizsgáztató tagja volt 1992-től. 1964 és 1985 között tudományos munkatársként dolgozott az Országos Kardiológiai Intézet Gyermekosztályán, évente 30-40 nap körzeti orvosi helyettesítést vállalt Budapest XIX. kerületében. 1988 és 2002 között részállású iskolaorvos volt heti rendszerességgel a Várpalotai Thuri György Gimnáziumban, 1989-től részt vett Várpalota iskolai egészségnevelésében. Az országos érdeklődést kiváltó rák ellenes matematika példák kidolgozását és kipróbálását is itt végezte. Schultheisz professzor nyugdíjba vonulásakor, 1992-1997 között Intézetünk igazgatója lett. 2007-től professzor emeritus. Sokoldalú szakmapolitikai tevékenysége egyik része, hogy vezető tisztséget töltött be a Pápai Páriz Egészségnevelési Országos Egyesületben (2012-ig), a Fodor József Iskolaegészségügyi Társaság díszelnöke, a Népegészségügyi Tudományos Társaság elnöke (2011-ig) majd hosszú évekig a Magyar Rákellenes Liga elnöke volt. Évekig volt felelős szerkesztője az Egészségnevelésnek, majd a Valóságnak, remek szervezőképességgel rendelkezett.

Nemzetközi munkássága: 1995 és 2000 között a Nemzetközi Rákellenes Unió (UICC) Rák megelőzés az iskolákban és a közösségekben szakbizottság tagja volt, 1997-től 2001-ig pedig az Európai Iskola és Egyetemegészségügyi Társaságok uniójának elnökségi tagja (EUSUHM), WHO és UICC Technikai Bizottsági tag.

Kitüntetései közül megemlítendő az Egészségügy Kiváló Dolgozója (1978 és 1984), az Oktatásügy Kiváló Dolgozója (1982), az Egészséges Ifjúságért emlékérem (1994), a Pápai Páriz Emlékérem (1997) és a Magyar Köztársasági Érdemrend Tiszti Keresztje (2014).

Aktív, tetterre kész, modern oktató és lendületes szervező volt, az akkor még nem divatos csokornyakkendőjével. Feltérképezte és bejárta hallgatóival egész Magyarországot. Professzor úr az osztályokban és a tanáriban is oktatta a HIV, a drog, a dohány ártalmaira és megelőzésre a hallgatóságát.

Mozgalmas és munkás élete hozzájárult az ifjúság egészségmegőrzéséhez, elkötelezett híve és motorja volt a primer prevenciónak, amelynek tudjuk, nem azonnal van eredménye. „Aki fát ültet, jövőt tervez” - türelemmel és kitartással oktató és szervezett. Beérik az ültetése!

Kedves Tamás! Nyugodjon békében!

Prof. Dr. Forrai Judit, DSc
MTA Élettudomány-történeti
Munkabizottság elnöke